

BIZTOSITÁSI SZEMLE.

A külföldi biztosítási szövetkezetek névjegyzékének bemutatása kérdésében a budapesti kir. ítélőtábla által elfoglalt álláspontot hivatalos körökben irányadónak egyáltalában nem tekintik és értesülésünk szerint a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszék a külföldi szövetkezetek tagjainak névjegyzékét a jövőre nézve is ép úgy be fogja követelni, mint eddig. Miként továbbá értesülünk, az igazságügyminister egy organum felállítását vette tervbe, melynek hatásköre minden ellenőrzési kérdésre kiterjed és ennek körében hozandó minden sérelmes intézkedést a kir. kuriáig felvihet. A budapesti kir. tábla konkrét határozatával szemben pedig tervbe vétett, hogy az ügyiratok a kir. kuria által hivatalból fognak bekívántatni vagy pedig a cégbiztos fogja azt felfolyamodás útján a kir. kuria elé vinni. Annyi bizonyos, hogy a budapesti kir. ítélő-tábla e kérdésben prajudiciumot nem teremtett, sőt éppen az ellenkező meggyőződés tisztázását provokálta.

*

Az osztrák „Phönix“ ellen az osztrák képviselőházban egy husz képviselő által aláírt interpelláció nyújtatott be, melynek hü tartalma következő:

„Midőn 1889. év június havában a magas kormány az „Osztrák Phönix“ cs. kir. szab. biztosító társaság fusióját a két „Aziendá“-val megengedte, reája nézve főleg a Kaan ministeri tanácsos, mint a biztosítási technikai iroda vezetője által szerkesztett véleményes jelentés volt mérvadó, mely szerint ezen fusió által ezen sinlődő intézetek consolidatiója fog elérteni és másrészt a különben a többi biztosító társaságokra nézve beállható visszahatásra való tekintettel az osztrák biztosítási ügy részbeni „krach“-ja fog megakadályoztatni. Ezen elismerésre méltó célzat gyakorlati keresztülvitele azonban azon módon, amint azt a tulajdonképeni faiseur, bizonyos Dr. James Klang foganatba vette, a biztosított felek súlyos sérelmére vezetett. A transactio vezéreszméjének a minden téren eszközözlendő megtakarításoknak kellett volna lenni, vagyis a regie-nek a lehető minimumra kellett volna alászállíttatni, minek folytán a felek részére önmagától fogott volna nagyobb biztonság beállani.

Dr. Klang eszközölt is megtakarításokat, midőn 1889. augusztus 12-én, illetve 17-én 38—50% erejéig reducalta a tisztviselői fizetéseket, de az új igazgatóság tagjait ezen intézkedés

alá nem vonta: ellenkezőleg ezen urak, különösen pedig önmagára nézve a fizetések aránytalan emelése állott be, úgy, hogy az előbbi Moskovitz-féle igazgatósággal szemben, mely évenként 60,000 frtba került, a Klang-féle igazgatóság évenként 100,000 frtnál többbe kerül.

E mellett megjegyzendő, hogy ezen igazgatóság, mely oly jelentékeny költséget okoz, egészben Dr. James Klang és Denis Sienkiewicz-ből — és ezek helyettesei — Dr. A. Wolff és H. Maneles-ből áll.

Hogy azonban a pénzügyminister úrnak is fogalma legyen a Dr. Klang takarékosági törekvéseiről, a reduált tisztviselői fizetéseket megint fizetés- és lakpénzre osztották, mi által az állam rovására eszközöltetett takarítás, mert adózás alá csak a tiszta fizetés esik.

Bizonyára a legjellemzőbb bizonyítékát képezi a Dr. Klang-féle fusió tendenciájának, hogy Dr. Klang mindjárt működése elején 120,000 frtnyi összeget fordított provisio gyanánt maga és elvtársai javára.

Nem kevésbé drasztikus az sem, hogy a fusionált „Phönix“ körülbelül 170 hirlapnak fizet átalány vagy hallgatás fejében évenként mintegy 72,000 frtot, holott a régi „Phönix“ ilyen czélokra az 1879. és 1880. évi kimutatások szerint csak 11,000 frtot fordított.

Dr. Klang ezen rengeteg összeget csak nem felebaráti szeretetből fizeti, hanem bizonyára azért, hogy műveletei nyilvánosság elé ne vitessenek. (Itt következik a lapok felsorolása, melyek közt a „Neue Freie Presse“ 5000 frttal, a többiek 1000, 800, 500, 200 stb. frttal szerepelnek.)

Ezen adatokból kéri ezen intézet vezetése fölötti aggály és ezen aggály egészen indokolva van, ha a Dr. Klang által instruált ügynököket közelebbről szemügyre vesszük.

Jellemző típusok gyanánt csak: Bulwa és Amster nevű ügynököket akarjuk felhozni, mert különösen ezekre jutott a fusió folytán a fontos feladat, hogy az Azienda kötvényeit visszavásárolják, ami úgy történt, hogy különösen a vidéki helyeken a biztosított feleket a korcsmába hitták és ott értéksőkre adták, hogy az Azienda megszűnt létezni, illetve tönkre ment és ennél fogva a felek semmi joggal nem bírnak többé igényeik teljesítésére, illetve kötvényeik beváltására nem számíthatnak. Csupán, hogy az igazgatóság jóakarátát megmutassák, adnak nekik egy kis kártérítést a kötvény visszaadása mellett. Ezen skandalatus eljárás sok biztosított tehetetlensége és a pertől való félelme folytán számos esetben eredményre vezetett.

Konkrét példák gyanánt szolgálhatnak a Dr. Grosz képviselő ur által a képviselőház f. évi február 8-iki ülésében felhozott tények és csak azon valóban botrányos esetekről akarunk említést tenni, melyekben Bulwa ügynök vidéki biztosítottaknál és egy a bécsi X. kerületben lakó félnél ugyanazon cselfogással

élt és azt mondta, hogy a fél csak azért kap kártalanítást, mert az udvar tagjai is benne vannak a választmányban, ezekre való tekintettel tehát nem akarják, hogy az emberek mindent elveszítsenek.

Ezen notorius tények folytán érthetővé válik, hogy Dr. Klang egy revolverjournalistától, ki ellen zsarolás miatt feljelentést tett, a legbecsületsértőbb vádakát eltűrte, anélkül, hogy ellene e miatt panaszt emelt volna.

De sok más esetben is, a melyekben nevezett Dr. James Klang a legbecsületsértőbb támadásoknak volt vezetése miatt a lapokban kitéve, tartózkodott attól, hogy az ügyet bíróság előtt tisztázza, noha erre már a vezetése alatt álló intézet érdekében kötelezve lett volna.

Ha az állami hatóság felügyeleti jogát egyszer alaposan akarná gyakorolni, akkor kitűnnék azon tény, hogy a „Phönix“ tartalékai nem oly épek, a mint azt a regulativum megkívánja.

Csodálkoznunk nem kell a fölött, hogy az „Osztrák Phönix“ állítólag bekövetkezett consolidációjának könyvszerű kimutatása ezen intézet tényleges vezetőjének Dr. James Klangnak nehézségeket nem okoz. Mily fesztelenül jár el az ily kérdésben Dr. Klang, arra nézve csak egy konkrét példát kívánunk felhozni.

1889. évi június 24-iki megtartott közgyűlésén számszerűleg ki lett mutatva azon tény, hogy előre nem láthatott rendkívüli veszteségek folytán a „Phönix“ részvényeseinek utánfizetése kikerülhetlenné vált. Ezen tényállás az igazgatóságot arra indította, hogy a társaság vezérigazgatóját állásától azonnal elmozdítsa, a mi az intézet helyzetére nézve a legnagyobb bizonyosságot képezte.

Az intézet vezetésével megbízott Dr. Klangnak azonban ugyanazon év szeptember 3-ikán megtartott rendkívüli közgyűlésében sikerült számszerűleg (!) kimutatni, hogy a „Phönix“ veszteségszámlával egyáltalában nem bir, hanem irigyléreméltó activ számlát képes felmutatni.

Ezen sajátságos eredmény, melynél fogva egy intézet, mely az előbbi közgyűlésen fölötte kritikus helyzetben levőnek jelezetik, egészen önmagától kiépül, csak úgy válnék érthetővé, ha a dr. Klang által felállított mérlegek egyes tételeit és azok támadatait vizsgálónók.

Hasonlóképen jár el nevezett Klang az intézet hivatalnokaival, kik közül mindegyiket, ki rendszerével megelégedve nincsen, elbocsátással fenyegeti. A tisztviselők szolgálati- és nyugdíj-szabályzatáról sem gondoskodott, noha ezt becsületszával megígérte. A tisztviselői fizetések majdnem 50%-al való leszállítása daczára az „Osztrák Phönix“ regije az évi díjak 35%-ába kerül, holott a többi biztosító-társaságok 20—25%-al dolgoznak. Ezen jelenség azonban érthetővé válik azon körülmény folytán, hogy Klang igazgató 14,000 frt fizetést, tényleg:

azonban 30,000 frt jövedelmet huz. Az intézetet vezető 32 igazgatósági tag évenként 70,000 frtba kerül.

Ezen csak vázlatosan kijelölt körülmények folytán, a következő kérdéseket intézzük a magas kormányhoz:

1. hajlandó-e az „Osztrák Phönix“ biztosító-társaság egész vezetését beható vizsgálat alá vonni?

2. mily módon szándékozik a magas kormány ezen társaságnál biztosított felek — valamint a tisztviselők érdekeiről gondoskodni, illetve a kijelölt részben skandalozus visszaélések előidézőit szigorú felelősségre vonni? (Következik 20 képviselő aláírása.)

Mi ezen interpellációhoz további megjegyzéseket fűzni nem kívánunk, habár annak a kötvény visszavásárlásokra vonatkozó része előttünk is ismeretes és mint igaz tényt megerősíthetjük.

Mint hogy azonban az „Osztrák Phönix“ Magyarországon is nagyban dolgozik, a biztosított felek a kormány atyai gondoskodásától elvárhatnák, hogy ezen súlyos vádak mibenlétéről meggyőződjk és ahhoz képest a szükséges óvintézkedéseket tegye, annnyival is inkább, mert még a biztosított felek érdekében is nagyobb baj az, hogy a biztosítási ügy Magyarországon a magyar kormány ellenőrzése és felügyelete alatt nem álló külföldi biztosító társaságok által diszcreditáltak.

*

Egy nagy baleset-biztosító társaság üzlete. Hogy a baleset elleni biztosítás mily nagy terjedelmet képes venni, arra ékesen szóló bizonyosság a „Svájci baleset biztosító társaság“ üzlet-eredménye. Ez intézet, mely tizenhat éve áll fön Wintherturban, imposans üzleti eredményeket és virágzó pénzügyi állapotot mutat. 1891. évi díjbevétele 5.373,529 francot tett és az üzleti fölösleg 5 mill. franc részvénytőke mellett, melyből azonban csak 1 mill. van befizetve, 339,025 francra rugott. Az említett díjbevétel összege, tekintve, hogy oly intézetről van szó, mely kizárólag a baleset-biztosítással foglalkozik és hogy a baleset elleni biztosításnál az egyesek által fizetett díjak tudvalevőkép igen csekélyek, képet nyujt arról, hogy az intézet üzlete mily óriásilag kiterjedt.

*

A magyar biztosító-társaságok üzleti kimutatásai Budapest fő- és székváros által legujabban meghozott és a belügyminister által jóváhagyott szabályrendelet folytán ezentul évenként a fő- és székvárosi statisztikai hivatal elé terjesztendők.

*

Az alapítani szándékolt katonai szolgálati biztosító-intézet igazgatójául, miként hirlik, Marek A., a Gizella-egylet igazgatója van kiszemelve.